КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА

Силабус навчальної дисципліни

Методологія та методи наукових досліджень

1. Загальна інформація			
Спеціальність	А4 Середня освіта (за предметними спеціальностями)		
Спеціалізація	Природничі науки		
Освітня програма	Середня освіта (Природничі науки)		
Рівень вищої освіти	*магістр*		
Мова навчання	українська		
Форма здобуття освіти	денна/заочна		
Статус навчальної дисципліни	*обов'язкова*		
Курс (рік навчання)	1		
Семестр	денна — 1; заочна — 1		
Обсяг навчальної дисципліни	*денна — 3 кред. ECTS, 90 годин; заочна — 3 кред. ECTS, 90 годин*		
Розподіл за видами занять та годинами навчання	**види**	денна форма	заочна форма
	лекції	16	6
	практичні заняття / семінарські заняття	14	4
	лабораторні заняття		
	самостійна робота	60	80

Форма підсумкового контролю	*залік*
Кафедра	Кафедра хімії середовища та хімічної освіти
Викладач (-і)	Матківський Микола Петрович
Контактний телефон викладача	0973778123
E-mail викладача	mykola.matkivskyi@cnu.edu.ua
Посилання на сайт дистанційного навчання	
Консультації	понеділок 14-16

2. Мета навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни є: Метою вивчення освітнього компоненту є засвоєння основ та уявлень про традиційні та сучасні методи досліджень у галузі педагогічних наук (згідно підготовки фахівців освітньої програми Середня освіта (Природничі науки)) відповідно до державних стандартів та професійної кваліфікації.

3. Тематика навчальної дисципліни

Наука та наукові дослідження.
Організація науково - дослідної діяльності в Україні.
Основні принципи науки і наукового пізнання.
Методологія наукових досліджень. Академічна доброчесність наукових досліджень
Науково-педагогічні дослідження - актуальність, проблеми і суперечність.
Науково-педагогічні дослідження – мета, гіпотеза та завдання.
Науково-педагогічні дослідження - наукова новизна, практичне значення, вірогідність і аргументованість дослідження.
Методи науково-педагогічного дослідження.

4. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Карпатському національному університеті імені Василя Стефаника (https://efund.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/24/2023/09/polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu-ta-rozrobku-osnovnykh-dokumentiv-z-orhanizatsii-osvitnoho-protsesu.pdf). Кожен вид роботи оцінюється за 100-бальною шкалою. Отриманий бал в електронному журналі автоматично перераховується у підсумкову оцінку з урахуванням ваги цього виду роботи (множиться на відповідний ваговий коефіцієнт).

Вага оцінювання форм поточного контролю	*лекції*	
	практичні / семінарські	30
	лабораторні	
	індивідуальне завдання	
	колоквіум	
	самостійна робота	30
Вага оцінювання форм підсумкового контролю	*залік*	40

5. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність. Викладання навчальної дисципліни та взаємодія зі здобувачами ґрунтуються на принципах академічної доброчесності відповідно до чинних нормативних документів Карпатського національного університету імені Василя Стефаника:

- Кодекс академічної доброчесності Карпатського національного університету імені Василя Стефаника (https://efund.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/24/2026/08/kodeks-akademichnoi-dobrochesnostii-karpatskoho-natsionalnoho-universytetu-imeni-vasylia-stefanyka.pdf)
- Кодекс честі Карпатського національного університету імені Василя Стефаника (https://efund.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/24/2024/02/34-04-kodeksu-chesti-prykarpatskoho-natsionalnoho-universytetu-imeni-vasylia-stefanyka.pdf)
- Положення про систему забезпечення академічної доброчесності Карпатського національного університету імені Василя Стефаника (https://efund.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/24/2024/02/34-05-polozhennia-pro-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu.pdf)
- Положення про порядок розгляду повідомлень про порушення академічної доброчесності, застосування заходів реагування та оскарження Карпатського національного університету імені Василя Стефаника (https://efund.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/24/2023/11/34-06_2022-polozhennia-pro-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu-ta-inshym-porushenniam-akademichnoi-dobrochesnosti-1.pdf)
- Процедура забезпечення дотримання академічної доброчесності Карпатського національного університету імені Василя Стефаника (https://efund.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/24/2024/05/pr.01.1.1-08_2024-protsedura_8_universytet.pdf)
- Положення про політику відповідального використання технологій штучного інтелекту (https://efund.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/24/2025/09/25-022025-polozhennia-pro-polityku-vidpovidalnoho-vykorystannia-tekhnolohij-shi.pdf)

Відвідування занять. Організація освітнього процесу здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Карпатському національному університеті імені Василя Стефаника (https://efund.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/24/2023/09/polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu-ta-rozrobku-osnovnykh-dokumentiv-z-orhanizatsii-osvitnoho-protsesu.pdf).
Неформальна освіта. Визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, здійснюється відповідно до Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Карпатському національному університеті імені Василя Стефаника (https://efund.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/24/2023/05/02-07.33_2022-polozhennia-pro-vyznannia-rezultativ-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-osvity-v-prykarpatskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasylia-stefanyka.pdf).
6. Рекомендована література
Основна література
Медвідь В. Ю., Данько Ю. І., Коблянська І. І. Методологія та організація наукових досліджень (у структурно-логічних схемах і таблицях): навч. посіб. Суми: СНАУ, 2020. 220 с. URL: https://agro.snau.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/20201113_100711.pdf
Азарова А. О., Міронова Ю. В. Методологія і організація наукових досліджень : конспект лекцій. Вінниця : ВНТУ, 2022. 60 с.
ДСТУ 8302:2015. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. [чинний від 2015-06-22]. вид. офіц. Київ, 2016. 16 с.
Грабович О. М., Кузнєцов В. І. Філософія наукових теорій. Нарис перший: назви та реалії: монографія / відп. ред. Т.В. Гардашук. Київ: Наукова думка, 2023. 517 с.
Рубанець О. М. Філософські проблеми наукового пізнання: навчальний посібник. Суми: Університетська книга, 2022. 228 с.
Вихрущ В. О., Козловський Ю. М. Методологія та методика наукового дослідження: підручник. Львів: вид-во Львів. політехніки, 2020. 335 с
Максюта М., Соколова О. Філософія науки: гуманітарно-педагогічний синтез: монографія. Херсон: Олді-плюс, 2020. 307
Додаткова література
Розширений глосарій термінів та понять ст. 42 «академічна доброчесність» Закону України «Про освіту» (від 5 вересня 2017 р.): лист МОН України від 23.10.2018 р. № 1/9–650. URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/2018/10/25/glyusariy.pdf.
Корець М. С. Методологія наукового дослідження: навчальний посібник. Київ: вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2018. 145 с.
Pustovoichenko, D., Matkivskyi, M., Petrovska, K., Kornieva, I., & Solomakha, O. (2024). Education and Resilience in the Context of War: Challenges and Solutions in Ukraine. Futurity Education, 4(4), 240–256. https://doi.org/10.57125/FED.2024.12.25.16
Матківський, М. П., Тарас, Т. М., & Лучкевич, Є. Р. (2025). Роль гейміфікації у покращенні мотивації та навчальних результатів учнів середньої школи в умовах цифрової трансформації освіти в Україні. Педагогічна Академія: наукові записки, (14). https://doi.org/10.5281/zenodo.14717082

Богдан Паска, Діана Гульпа, Микола Матківський Інноваційні підходи до формування громадянської компетентності здобувачів середньої освіти України. Актуальні питання у сучасній науці No7(37) 2025 Ст. 1083-1096 Серія Педагогіка DOI:https://doi.org/10.52058/2786-6300-2025-7(37)-1083-1096
Шупенюк В., Тарас Т., Матківський М. Особливості вивчення органічної хімії на прикладі антрахінонового класу сполук. Збірник наукових праць "Педагогічні науки". 2025. № 111. С.130-136 https://doi.org/10.32999/ksu2413-1865/2025-111-18
Матківський, М. П., Івах, С. М., & Тарас, Т. М. (2026). Формування цифрової компетентності майбутніх педагогів у контексті європейських освітніх стандартів. Педагогічна Академія: наукові записки, (26). https://doi.org/10.5281/zenodo.18184979
Матківський, М. П., Притуляк, Т. С., & Різак, Г. В. (2026). Застосування віртуальної реальності у викладанні природничих дисциплін у закладах освіти. Педагогічна Академія: наукові записки (30) Педагогічна Академія - наукові записки https://doi.org/10.5281/zenodo.20066660
Додаткові електронні ресурси
ДСТУ 3017:2015. Інформація та документація. Видання. Основні види. Терміни та визначення понять. Київ: ДП «УкрНДНЦ, 2016. 42 с. URL: https://lib.zsmu.edu.ua/upload/intext/dstu_3017_2015.pdf
ДСТУ 3008:2015. Інформація та документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлювання. Київ: ДП «УкрНДНЦ», 2016. 40 с.
Про авторське право і суміжні права: Закон України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-20#n855
Про наукову і науково-технічну діяльність: Закон України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text.
Офіційний сайт Національної академії наук України: http://www.nas.gov.ua/UA/Pages/default.aspx
Офіційний сайт Національної бібліотеки ім. В.І. Вернадського. URL: http://www.nbuv.gov.ua/

Детальна інформація щодо навчальної дисципліни висвітлена у робоча програма навчальної дисципліни

Викладач **Матківський Микола Петрович**